

Universitätsbibliothek Paderborn

Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis compraehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronologiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

S. Dunstani Archiepiscopi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-43699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-43699)

felix, vt purpureo suo sanguine, solum vndiq; riga-
 re ornaretque. Eo supplicio diu multuq; nequic-
 tam fatigatus, tandem rotæ alligatus est. Inde fe-
 lici Syluio Satellici filio obiectus, nihil tamé ma-
 ius, præclaram vbiq; de hoste victoriam re-
 meritauit. Hac eius constantia animiq; virtute per-
 fectus Euellius Neronis consiliarius, perfidiam &
 impietatem execratus, fidem amplexatus est: & 3.
 Kal. Maij lustralibus aquis expiatus, Christo, ex a-
 nimo nomen dedit. Torpes verò, iubente Syluio,
 in Pisanam ciuitatē ductus, capitis abscissione,
 martyriū compleuit, tertio Kal. Maij. Corpus eius,
 ab alijs ministris, pœnè fractæ & nimia vetustate
 inemptæ nauiculæ imposuerunt, simulque cum
 eo & gallo in decursum fluminis demiserunt.
 Quod Angelus Domini venerabili cuidam matro-
 nelæ nomine, secundum quietem apparens
 indicauit, vt martyris corpus perquireret, sepeli-
 re. Quod illa nequaquam surda aure accepit,
 sed inuentum sanctissimi martyris corpus magno
 more ac reuerentia excepit, & in monumentum
 marmoreæ fabrica, insigni opere visenda honorauit;
 quoque facultatibus mirificè exornauit. Cuius fé-
 licitas, propter translationem, hoc die, celebrius
 celebratur.

Feris obij-
 citur sed ni-
 hil læditur.
 Euellius cõ-
 siliarius cõ-
 uertitur.
 Torpes ca-
 pite trunca-
 tur.

VITA S. DVNSTANI ARCHIEPISCO-
 pi Cantuariensis. ex ea que est per Osbertum Mo-
 nachum Cantuariensem. Migravit ex hac vita an-
 no Domini 988, anno ætatis sue septuagesimo, cum
 fuisset annu triginti a tribus.
 Eatus Dunstanus, nobilissima gentis Angloru 19. Maij.
 prolapsus ortus, eo nobilius, in huius mundi lu-

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

**Parentes
eius.**

Mira res.

**Dunstanus
nascitur.**

**Diuinitus a
morbo sa-
natur.**

cem prodijt, quo sub materni sinus adhuc angustia
clauso, diuino miraculo, designatum est, præcla-
rum mundo per eum lumen oriturum. Cum ere-
nim mater eius eo grauida, spe prolis futuræ læta-
retur, dies Purificationis B. Matris Dei festiuus il-
luxit. Cumque vtriusque sexûs homines plurimi,
accensis de more cereis, ad ecclesiam confluxerant,
inter eos pater S. Dunstani, Herstanus nomine, cum
Chinedrita matre eius, ad Dei seruitium propera-
bant, ambo cereos, quos pro ritu ipsius diei, Deo
offerrent, deferentes. Tum subito, cælo admodum
sereno, cunctis admirantibus, cuncta simul lumi-
naria extincta sunt. Dumque pro rei nouitate am-
niti starent, & quid certi de tali euentu sentire do-
berent, ignorarent, erectis vultibus, intuetur flam-
mam ignis cælitus labi, & cereum, quem mater
Dunstani manu ferebat, ex ea accendi. Accedente
iraque singuli ad lumen cælo demissum, & inde re-
cipiunt lumen amissum. Ex eo autem tempore
pregnantem mulierem & Herstanum virum eius,
maiori omnes sunt veneratione profecuti: pro-
lemque spe maximi boni expectarunt. Dehinc, in-
stante partûs tempore, puer eleganti forma nasci-
tur & post dies paucos, sacro fonte regeneratus,
Dunstanus nuncupatus est. Qui teneris infantia
annis superatis, mox literis adhibitus est, quibus
die ac nocte intentus, languore graui corripitur,
& gemebunda in dies vexatione tortus, visque ad
exhalationem vltimi flatus producit. Sed cum
iam, velut morti contiguus iaceret, & confectis
vicinorum cœtus, desperata planè salute, mortem
expectaret: ecce noctis medio, præter omnium o-
pinionem integræ sanitati donatur; cunctisque in-
ferentibus, lecto desiliens, ad ecclesiam, pro reditu
ibat.

huc angustia
 n est, pracla
 m. Cum cre
 s futura lra
 Dei festinus
 ines pluri
 confluent
 us nomine, c
 rium propo
 osius diei, Deo
 elo admodu
 a simul lum
 nouitate au
 tu sentire
 intuetur h
 , quem nate
 ndi. Acced
 um, & inde
 tem tempore
 m virum eius
 ofecuti: pro
 nt. Dehinc
 ti forma n
 e regenerat
 neris infan
 tus est, quib
 ui corripit
 ortus, vsq
 itur. Sed cu
 , & combu
 salute, morte
 er omnium
 ; cunctisq
 m, pro redit
 di

huius fanitate, Deo gratias acturus, impiger tendit.
 Cuius deuotioni diabolus inuidens, simulato ter
 roriorum canum globo, immani latratu ac ter
 ribico impetu in eum ruit. At ille, inuocato Chri
 sti nomine, signo se sanctae Crucis armauit, arre
 mque, quae sortè in via iacebat, virgulam con
 tra illorum malignorum incursum vibrauit: om
 nesque instar sumi dissipauit, & in effusam fugam
 compulit. Post hæc ad ecclesiae ianuas veniens,
 om vndique obseratam inuenit. Huc igitur il
 lique deambulans, scalam ad parietem templi
 rectam offendit, quam nescienter ascendens, at
 que ad fastigium ecclesiae ascendendo pertingens,
 nullum, quo ingredi posset, aditum reperit: in
 que statim ex altera tecti parte descendere coe
 pit. Deus autem qui delectabatur innocentia cor
 poris eius, viam inter inuia ipsa disponebat gressi
 bus eius. Tunc repente Angelico ministerio sub
 ius intra ecclesiam omni ex parte clausam, co
 m altari depositus est. Cuius rei euentum, qui
 eum egredientem secuti fuerant, contemplan
 tes, fidele testimonium diuino miraculo perhi
 berunt.

Interea adolescentiae decus Dunstanus induere
 cepit, cum morum grauitate & sapientia cun
 ctis admirabilis, in sortem Domini transijt, sacris
 que initiatus, omnibus mundi oblectamentis cal
 lis, laudabilem Deo seruitutem exhibuit. Vide
 igitur illum in fouendis pauperibus esse affi
 ciosum, die nocteque precibus vacantem, medica
 mentibus & diuinorum lectione librorum sedulo
 incumbentem. Audita inter hæc fama venerabi
 li Athelmi Cantuariensis Archiepiscopi, patrui
 sui,

Proffigat de
mones.

Vide miracu
lum.

Minores
dines acco
pi.

In aulam re-
gis Angliæ
adducitur.

fui, eum adijt, & quò majorem virtutum omnium perfectionem hauriret, sedulus ei adhæsit. Verum cum elapso aliquanto tempore, Pontifex vite eius integritatem animique prudentiâ clariùs cerneret, ipsum regi Ethelstano magno affectu fouendi potiusque studio protegendum cõmendauit. Quem ipse benigna mente, suscipiens, multo sinceri affectu amore percoluit. Dunstanus itaque licet corpore in regia versaretur, mente tamen in cælo degere & quolibet inter plurima vitiorum fontana gradiebatur, tanto firmiùs, ne ab ipsis, aliquo modo deijceretur, præcauebat. Vt autem iners omnium malorum sentinam deuiteret, varijs operibus, animum intendebat. Peritia namq; scribendi, pingendi sculpendique, & in auro argenti que quiduis fabricandi ita claruit, vt à multis, quæ maxime admirationi haberetur. Super hæc instrumentis musici generis, quorum scientia plurimum excellebat, non tantum se, sed & multorum animos à turbulentis mundi negocijs sæpè demulcebat & in meditationem cælestis harmoniæ frequenter concitabat.

Vt sit vsus
musicis in-
strumētis.

Hæc inter opera sua, à quadam insigni pietate religione matrona, ad horariū pro ministerio ecclesiæ inaurandum, inuitatus fuit. Accessit matronam Dunstanus, cumque opus in manibus haberet, cythara eius, quam secum fortè detulerat, parua affixa, cœpit per se, nullo hominis acta, harmoniam istâ distinctis vocibus resonare: Gaudent in cælis animæ iustorum, qui Christi vestigijs secuti: & quia pro eius amore sanguinem fuderunt, ideo cum Christo gaudent in æternum. Ad hæc ingens omnes, qui aderant, admiratio commouebatur & oculis menteq; ad cytharam intenti assidue

Nota miri
quiddam.

cordarum vocem captabant, Dunstanus vero cy-
charam istam, verè angelico modulamine admini-
stratam, ita accepit, quasi ex sensibili Dei præsen-
tia, quid sibi deinceps agendum foret, doceretur.

His ita constitutis, qui primò virum Dei arden-
tiori amore complectebantur, tunc, mutata volun-
tate, prouectibus eius inuidere, & sinistris eum ar-
bitris uti calumniati sunt: feceruntq; dissipato ne-
quissimo rumore, ut ipse rex & multi ex primori-
bus eum auersarentur: caneq; peius & angue odi-
ant. Quod Dunstanus aduertens, malignorum ho-
minum iracundiæ cessit, regiaque relicta, ad cognã-
tum suum Elphegum Vventanum episcopum, com-
pagine Caluim, profectus est: Præfatæ autem,
salutis cõmentores, comperto eius discessu, viam
obidentes, eum interceperunt, equoque deiectum
inle mltarunt, multiq; affectum iniurijs, acri-
ter flagellatum ac vincitum, in horridum cœnum
precipitatum reliquerunt. Ne autem penitus peri-
reteretur, impedimento fuit ingens quædam molo-
rum multitudo; quæ, ex insperato, in eos, horri-
biliter irruens, adolefcentem defendit. Pro-
pitiu dehinc venit ad memoratum antistitem, exi-
mæ religionis & pietatis virum, cuius consuetu-
dine ac familiari colloquio permotus, de monasti-
ciæ vitæ institutò amplectendo, secum pertractare
cepit. Nec multò post, cum antè, magno impetu,
obscenda vxore cogitasset, carnalibus funditus
renuncijs illecebris, perpetuam Deo de Christi-
anità consilijs, castitatem deuouit, monasticæque
vite propositum amplexus est: ac legitimo deinde
tempore, per canonicas sacrorum ordinum succes-
siones, & iam ad sacerdotij gradum, ab eodem an-
tistite euectus est.

Patitur ob-
tractores.

Ab æmulis
multa pati-
tur.

Canes cum
tuentur.

Vouet casti-
tatem.

Fit Sacer-
dos.

Tz 5

Tùm

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

In arctissi-
mo degit de
mucilio.

Tum verò totus Christi amore inflammatus, ad
ædem Glasconiam, Virgini Matri sacram perrexit:
ibidemque domicilium, longitudine quatuor non
amplius pedum, latitudine vero duorum cum di-
midio, sibi construxit. Altitudo autem staturam ho-
minis non excedebat. In eo igitur, ut vni Deo per
omnia placeret, psallere, orare, manibusq; strenue
operari non destitit: prorsus ut pijs eius exercitijs
aduersarius inuidens, insidias ei struere aggressus
sit. Quadam enim vice, humana specie tectus, sine
strâ ipsius astitit: obnixè ab eo nescio quid operi
postulâs. Ille pietatis affectu motus, intermissis hu-
quæ faciebat, ad satisfaciendum postulanti se para-
bat. Sed mōx ex formæ verborumq; mutatione, do-
monem esse depræhendens, sumptis tenaculis ho-
titer ignitis, monstrum per nasum arripuit & in-
cristissimè tenuit: ac postremò, summo notatum de-
decore, à se abegit. At ille deiectam suam superbi-
am non ferens, querula, per plateas, voce curruat
illatam à Dunstano iniuriam vindicare nitentibus
sed mox ab omnibus cognitus, ingenti foetore reb-
cto, prorsus euauit. Ex eo tempore, tanta contra
munditia & corporis pudicitia in Dunstano cla-
ruit, ut omnes, qui vitam eius nouerant, Anglorum
similem iudicarent. Vnde complures vtrinque
xus homines, quotidie, ad eum confluere, & de salu-
te consulere cœperunt: quos, pijs monitis sanoque
consilio ita instituit, ut maximo se affectos bene-
ficio singuli gauderent.

Egregiè tra-
ctat demo-
nem ipsi il-
ludere volê-
nt.

Intereà Ethelstanus rex, regio munege simul cum
vita persunctus, Edmundum fratrem successorum
reliquit: qui missis ad Dunstanum nuncijs, eum in
regno, à consilijs habere voluit. Non recusauit
sanctus, sed eius se, libens, salua tamen ordinis re-

erentia, imperio subiecit: tantaq; foelicitate, con-
 ilio, & virtute, regni gubernacula direxit, vt non
 modo vulgus, sed Rex ipse eum sine fine coleret:
 nihilque praeter eius voluntatem attentare praesu-
 peret. Sed his foelicibus rerum successibus rursus
 incitatus demon, primùm dolo cuniculisque, de-
 inde irruptione & aperta vi, in eum grassari consti-
 tit. Itaque per idones malitiæ suæ ministros, non
 illum de pristino eum honore deiecit: sed etiam
 regi proceribusque inuisum, curia depulit. Sed ac-
 cide deinde die tertio cum Rex in syluam venam
 abiret, vt equo, per montis altissimi præcipi-
 tu ruente, in vltimum vitæ discrimen veniret:
 atque, desperata salutis spe, trepidaret, occur-
 runt animo eius, illata Dunstano iniuria. Itaque gra-
 vissima ab imo cordis trahens suspiria, celeri spon-
 te, si præsens mortis periculum euaderet, pro-
 strata, se optinam cum Dunstano in gratiam redi-
 tum. Exaudita fuere continuò à Deo preces: equus
 illicò subsistens regem à periculo subduxit &
 credibili gaudio ex insperata salute exultantem,
 eum deuexit. Tum verò Rex adunatis in aula
 principibus, cuncta quæ acciderant exposuit, &
 Dunstanum in pristinos non modò honores resti-
 tuit, sed amplissimo quoq; fundo, in quo natus erat
 constituit: vt de eo, pro libertate arbitrij sui, dispo-
 neret. Itaq; Dunstanus, cui præcipua animarum cu-
 stodia pectore, viuebat, locum illum diuino cultui
 consecrauit: regiaq; adiutus liberalitate, magnum
 eorum numerum congregauit; quibus ipse Abbas
 præfuit, & paterna plusquam benignitate, mirabi-
 liter profuit. Et quia omnium salutem ardentè ex-
 celebat, sic suos disciplinis informabat: vt in-
 numerabiles ab eo prodirent, qui collapsa per
 Angli:

Regi Edmū-
 do egregiā
 se exhibet
 adiutorem.

Opera obtre-
 datorum à
 regis aula
 pellitur.

Rex in sum-
 mum peri-
 culum addu-
 ctus, vt eua-
 serit.

Ex truit mo-
 nasterium.

Angliam pietatis fundamenta, & collabantem ecclesiam statum fulciebant. Factumque est, ut sic, quod supra diximus, ex cereo matris totus Ecclesiam conuentus lumen amissum recuperavit: ita et hoc loco ipsius Dunstani doctrina instituta, omnes ecclesiam Angliam veram religionis lumen suppleserunt.

Dæmon variis modis orationes eius impeditur.

In hoc Diabolus solitis inuidiam stimulis excitatus, cum aperta vi fraudibusque eum delectatam sancto ramque felici deurbare non posset, potius hoc saltem viribus anoisus est, ut puritatem orationum eius mentisque splendorem impuris cogitationibus obscuraret. Unde in lupi & vulpecule interdum effigiem demutat, horridus apparetur & varijs anfractibus & iocosis motibus animum mentemque eius dissoluere nitentur. Sed finem per cum dedecore repulsus, nouamque potius in die gloriosi triumphum materiam Christi militi suppeditauit. Die quodam ad Edmundo rege ad conuincium inuitatus, in medio itinere dæmonem sibi obuiam habuit, qui mimo similis, coram eo ludens, subsilire, & multis modis lætitię fręna laxare cepit. Cognouit protinus, diuinitus edoctus Dunstanus, quid sibi illa intepestiuam inimici gaudia vellent. Ita itaque spiritu prophetico: Rex noster, mortuum proximum, multis regnum tempestatibus obscurum successorum relinquet. Quam sententiam, die optimo, veritas subsecuta est. Regi namque, in aetate suis miserè interempto, Edredus frater successor, vir pietate & prudentia egregius: qui, præter speciem omnium iniquam, pari amore & honore Dunstanum amplexus est: prorsus, ut antistitem eum multis modis create intererit. Sed vir sanctus, ut ab omni honore plurimum semper abhorruit, ita etiam

Prophetia eius Edmundi regis cades.

Episcopatum recusat.

ignitatem constanter recusabat. Inreze2 Edredus, aduersa correptus valetudine, Dunstanum in monasterio suo tunc temporis degentem, per nuncios ad se vocauit. Qui cum ascenso protinus equo, ad regnum festinaret, in ipso itinere, vocem caelitus lapsam audiuit: Rex Edredus in pace quiescit: namque ad eum vocis sonitum, equus, cui vultus videbat, humi corruens extinctus est.

Edredi regis obitum scelericem diuinitus cognoscit

Post Edredum, Eduinus Edmundi filius omni prudentiae inops & rerum gerendarum plane exers, regni gubernacula, foelici parum omine suscepit. Mente namque & corpore iuuenis, per omnium generum vagabatur, & regnum tyrannice opprimebat, suaeque sauitiae & crudelitatis, rebus omnibus, tam sacris quam prophanis vastitatem creabat. Gemitat in istis Dunstanus & viam omnium modumque inquirebat, ut regem, tanto mentis agitatae furore, ad sanitate reduceret. sed frustra Rex enim cuncta eius monita repellat, & scelera sceleribus cumulans, quocumque impietatis, nomen eum vocabat, sequebatur. Tum Dunstanus, in ista regia, Glasconiam, ad monasterium suum recessit: atque Eduinus, carnis illecebris inescatus, ad mulierculis, impudico nimis amore, assidue adhaerebat. Accidit autem, die ipso, quo regis demate sceproque donatus, regale totius regni conuuiuium extruxerat, ut post epulas, mentis furore, ad impudicas illas foeminas accederet: nihilque tantorum virorum confessum mentis, honeste parum amori operam daret. Quae cognita, optimates sane indignati, Odone Cantuariensem Archiepiscopum, qui dignitate auctoritateque ceteris eminebat, hortati sunt, ut regem illicito & impudico foeminarum congressu, reduceret.

Eduini regis infaultu impetium

S. Dunstanus relieta regia ad monasterium suum abiit

duceret. Sed ille pusillo animo regiam offensam
 pertimescens, se excusauit: regemque publica-
 ficere ignominia, nefas esse dixit. At proceres de
 regis regniue salute solliciti, Dunstanum mon-
 runt, vt eam rem sua virtute ac sanctitate dignam
 exequeretur intrepidè. Tunc verò Dunstanus cum
 summa grauitate ac modestia cubiculum ingres-
 sus, primò asperis sanè verbis, in mulieres impu-
 dicas inuectus, lasciuias earum detestatus est. De-
 indè leni ad regem vultu, voceque conuersus, vt
 se tanti opprobij exortem faceret monuit: ac sub-
 misse, vt secum ad proceres rediret, suaque eos
 presentia exhilararet, precatus est. Qui animi fu-
 rore & vultus rubore perfusus, dum se redire
 rum negaret, Dunstauus apprehensa illius manu,
 è medio foeminarum eum abstraxit, impol-
 que capiti eius diademate, ad conuiantes in-
 duxit. Quam ignominiam altera foeminarum
 non ferens, se eam, quouis modo, vlturam, gra-
 rula contestatione, deuouit. Nec quieuit foemi-
 neus furor, malitiaque, antè quàm apud regem
 efficeret, vt vir sanctus, è regni totius finibus
 pulsus, cunctis etiam, quæ in monasterio habi-
 bat, spoliaretur. Tulit eam iniuriã Dunstanus
 mo magno, & in alto diuinæ prouidentie iudicio
 quiescens, Gandauum in Flandriam, abiit. nec
 da interim foemina, eum ubique inquirente, pro-
 culorum priuato lumine, ad ludibrium abscer-
 retur. Sed omnipotens Deus qui nunquam
 rum gloriam, iniquis persecutionibus, penitus
 securari patitur: non multò post quosdã magni
 minis Humbre potètes excieauit, qui impij regem
 aut occidere, aut regno priuare moliti sunt: Est
 sum quidem in effusam fugam ultra Thamesim
 pulerunt: cuniarum. Qui per totam Thamesim modo, Thame- sita q. pe- tati restitu- tiam, nou- caum quo- exilio reu- copatum- eius sap- Interea E- ma ipsius- nis da mon- miseratu- rum, proe- ni effudit- nit. Posth- digatis be- ac pacem- do Londo- rum admin- te cõpulsu- corruptis- ture duxit. one sua eou- ni plaren- ipsi eccle- eximio vi- vulgus, solutos cle-

Vide S. Viri
 celam.

Dunstanus
 proferibi-
 ur.

Abit Gan-
 Segum.

pulerunt: sceleratam vero meretricem eius, iuxta
 civitatem Glauuonensem, mala morte perdidit. **Eccē tibi v-**
 Quibus patris, Edgarum fratrem illius, su- **tio diuina**
 per totam terram, à prædicto Humbrae fluuio, vig- **in impium**
 ad Thamesim flumen, regem fecerunt: regnum que **regē, & scō-**
 hoc modo, quod prius vnum erat, in duo diuisum **tum impu-**
 ad Thamesi suo illud alueo disterrante. Edga- **rum.**
 rici q; percepta regali dignitate cōuulsum regni **S. Dunstanus**
 rici restituit & obscuratam religionis pietatisq; **reuoctor**
 rici, nouo virtutū splendore, reformauit. Dun- **in Angliam**
 stanum quoq; missis in Flādriā nuncijs, honori scē **& Vigornā**
 exilio reuocauit: & ad VVigorniensis ecclesie e- **ensis Episco-**
 piscopatū, quanquā inuitū, euexit ac se suaq; om- **pno creatus.**
 nia, eius sapientia & consilio moderanda, cōmisit. **Edgarus 223**
 Interea Edwinus vitæ præsentis subtrahctus est, & **Angliz.**
 anima ipsius, Dunstano precibus intento, à teter- **Dunstanus**
 nis demonibus euestigiò præsentata. Cuius pœ- **creatur Lon-**
 nis miseratus vir sanctus, suarum immemor iniu- **doniensis e-**
 riam, pro eius liberatione, immēsos Deo lachry- **piscopus.**
 rum effudit imbres, donec se pro eo exauditum a- **Edgarus 223**
 puit. Post hæc Edgarus totius regni hæres effectus **Angliz.**
 diligatis bellis ac seditionib. desyderatam diu re- **Dunstanus**
 ac pacem, in oēs regni partes, inuexit. Exin de- **creatur Lon-**
 Londoniensi episcopo, Dunstano eam quoq; **doniensis e-**
 administrandam cōmisit: quā summa necesse- **piscopus.**
 ritate cōpulsus subijt: suoq; exēplo ac vitæ integritate **Edgarus 223**
 corruptis morib. ad verū religionis & iustitiæ **Angliz.**
 rē reduxit. Cū n. clericos ibidē degētes, nec à pra- **Dunstanus**
 ritate sua eouertere, nec indē, q; potētia & nobilitate **creatur Lon-**
 rē p̄llarent, posset eliminare, cōstruxit cōriguū **doniensis e-**
 rē ipsi ecclesie monasteriū: in quo, cū suis, tanto **piscopus.**
 rē maximo virtutū oīm splendore, Christo serui- **Edgarus 223**
 rē vulgus, ea virtutum pulchritudine captum, **Angliz.**
 rē solutos clericos contemneret, monachosque **Dunstanus**
 rē **creatur Lon-**
 rē **doniensis e-**
 rē **piscopus.**

incredibili amore ac honore suscipere: prorsus ut ipsi clerici, propria conscientia testimonio redarguti vel recederent, vel in eandem vitam societatem commigrarent.

Inter hæc felicissima pietatis quotidiane incrementa, Odo Cantuariorum Archiepiscopus, sua morte, ingentem omnibus Anglorum ecclesiarum ætum intulit: populosque innumeros acerbo dolore percussit. Dumque alius, sede illa primatum dignus, exquiritur antistes, post vnum atque alterum, tandem ipse Dunstanus, vnanimi omnium acclamatione, solus tanto honore dignus pronuntiatur. Et quamquam ipse manibus (quod aiunt) pedibusque, eam à se dignitatem repellere niteretur: petitis tamen acclamantium vocibus victus superatusque, primatem totius Britannia sedem regendam suscipere coactus est. Itaque accepta temporis opportunitate, Romam ad Pontificem profectus est, vt si ei visum foret, stola sui Apostolatus decoraretur. Quod Pontifex ei honorifice ac decemissimè præstitit: & multis magnisque affectibus beneficijs, pastorem eum genti Anglorum ac liberis eorum prouisorem destinauit.

Porro Dunstanus, qua virtute & iustitia, qua pietate & religione, eam sedem administrasset, quæ orationis vis dignè satis explicare poterat. Certè hoc constat, tam excellentibus omnium virtutum meritis eum claruisse, vt tota ipsa Anglia vsq; hodiè eius sanctitatem miretur, virtutes prodicet, iustitiam & æquitatem laudet; meritoque tam insigni Patrone, gloriatur. Et quidem cum omnia, quæ cum admiranda iustitia & pietatis operatione gessit, explicari nequeant, è paucis, quæ subiicimus, reliquæ metiri debemus. Comes quidem

Fit Archiepiscopus Cantuariensis.

nepotens cognatam suam, illicito sibi matrimo-
 copulauerat, & à Dunstano semel, secundo &
 tertio redargutus, incestum suum diuortio expia-
 nolebat. Qua propter gladio Spiritus sancti, à
 Deo percussus, à liminibus est sanctæ Ecclesiæ
 extrahatur. Qui typho tactus superbia, regem adit,
 Dunstanum immoderate & impie seueritatis
 accusat, regia sanctione, se ab eius tyrannide libe-
 rum constitui; querula voce, precatur & impe-
 dit. Sed Dunstanus qui regis ea in re auctorita-
 tem nihil faciebat, ubi vidit illum, contumaci spi-
 ritu, contra se furere, minarique, omnem ei fi-
 dem communionem, donec à sua prauitate di-
 scerneret, interdixit. Tunc ille immani furore
 percussus, legatos suos Romam destinat, & tali-
 ter assueta quorundam Romanorum corda &
 in suam causam, largo munere, largiori que
 sollicitudine, permutat. Quid deinde? Præsul
 huiusmodi sedis, Dunstano, verbis ac literis, vt
 peccatori condescendat, eumque ecclesiæ
 in integrum conciliet, hortatur, monet, impe-
 dit. Ad quæ Dunstanus ita respondit: Se præce-
 ptis Domini Papæ libenter pariturum, cum illum
 delicti poenitudine ductum, scelus detestari
 non potest. Auertat hoc Deus, dicebat, vt ego, cau-
 sus mortalis hominis, vel pro redemptione
 anime mee, postponam legem, quam seruandam in
 conscientia sua, statuit idem Dominus meus IESVS
 Christus. Hac viri constancia perterritus Comes,
 de illicito coniugio, poenitentia sibi cultum
 docuitque palam, quanti excommuni-
 cationis fulmen, à viro sanctissimo vibratum, faci-
 lis sit. Dunstano namque generale totius regni
 concilium celebrante, ipse suimet oblitus, nudis pe-
 nitentiis,

Excom m-
 nicat homi-
 nem contem-
 mationem.

oratione
 sine
 ita

Vide nota-
 bile exem-
 pli publicæ
 poenitentia

Vv

dibus,

dibus, laneis amictus indumentis, virgas manu ferens, Concilio sese medium ingessit: & gemens, ante viri sancti pedes corruens, admirando pro quoque spectaculo, cunctos ad lachrymas provocavit: & ab anathematis vinculo absolutus, fidelium communioni restitutus est.

Alio verò tempore, monetarij tres, cum falsa moneta capti, ad subeundam poenam, hominibus per totum regnum promulgatam, sunt adiudicati. Die ergò Pentecostes, idem Pater, Missarum solennia celebraturus, cum ob diei reuerentiam, statuta Dei populo iustitiam, in alium diem translatam intelligeret, mox ab offerendo sacrificio pedem traxit: negavitque se ante, pro omnium salute, se unum precaturum, quam homines nefarij meritis nas dedissent. Cum enim pauperum viduarum, & pupillorum defensor esset eximius, & singulari patrocinio foueret, palàm denunciabat, Deum ipsum Iudicem, benignas supplicantibus non prebiturum aures, nisi tantum nefas, debito iustitiae gore, expiatum esset. Ea res, quaquam cupiditate plurimum habere videretur, & multi eorum in antistite severitatem damnarent, Deus tamen præclaro sanè miraculo, quàm sibi ea iustitia gratum esset, declaravit. Nam ut primùm, à perambulatio- plicio, inter Missarum solennia, sacras manus extendit, niuea columba, multis intuencibus, descendit, expansisque supra caput eius alis permanfit, donec sacrificium, non sine maximo lacrimarum imbre, ritè consummatum esset.

Moris erat viro sancto loca sancta, vno tantum fidele comitatus socio, noctu peragrarè, & se- bi, per cordis contritionem, Deo mactare. Ad- dit autem frequenter, cum prolixius diuinis inces-

Nota seueri-
tatem S. Vi-
ri, in eos qui
monetam
adulterarant.

Columba e-
litus venies
sacrificatis
capiti insi-
det.

meditationibus, mente, per cęlestia regna vaga-
 tur, vt angelicos cōcentus audiret, & quasi præ-
 santorum choris interesset, res admirandas
 contempleretur: ad eò vt ab ipsa beatissima virgi-
 num choro stipata, summo cum
 ore, exceptus, & ad ecclesiam, quò tendebat, de-
 scenderet. Hinc visa cognitaq; semel animarum
 pulchritudine, incredibili salutis omni-
 amore flagrare cœpit: prorsus vt volentes, no-
 seq; secum ad regna cęlorum abriperet. Præsi-
 ent ea tempestate Vventanę ecclesię. præsul A-
 uoldus, vir eximię sanctitatis & educatione
 Dunstani, non parum insignis. Is, cū eccle-
 z canonicos, per abrupta vitiorum ruere cer-
 neq; posset vllis monitis vel exemplis, homi-
 nis illecebris irretitos ad meliorem frugem
 erere, cunctos, obstinata mente, in scelere per-
 tes, de ecclesia eliminavit, ceteros vero ad mo-
 vitę professionem, non inuitos, adduxit: ef-
 vt canonicorum ordo, in verę pietatis domi-
 ac monasterium, mutaretur. Ea re, Clerici,
 cęsi fuerant, offensi plurimum, citato gressu
 adeunt, & iudicium atq; iustitiam de illata
 iniuria fieri postulant. Indicitur, ex regis præ-
 Vintonię, omnium Ordinum concilium,
 us negocij querela determinetur. Surgunt
 ade lites, quas Dunstanus, propositis ratio-
 destruit: docetque clericos, qui à sorte Do-
 per vitę suę prauitatem, dissilierant, ni-
 ex ijs vindicare posse, quę ecclesijs, ad-
 eorum, qui inculpata vitę integritate,
 seruiunt, data sunt. Quibus auditis rex, & ex
 quibus pleriq; ommissa controuersia, concilio
 erunt: sed mox clericorū precibus permoti,
 VV 2 sese

Ecce rem sa-
ne stupendam.

En iterum
rem admi-
randam.

fese deprecatores exhibuerunt apud Dunstanum
vt, vel hac vice, veniam tribuat: eiectosque in pri-
stinum statum restituat. Silet ad ista vir sanctus,
cumque, demisso capite, quid facto potissimum o-
pus esset pertractaret; & reliqui interim, suspensis
animis, ad pontificis responsum aures arrigerant:
ecce subito Crucifixi imago, quæ in edito loco pen-
debat, cunctis audientibus dixit: Non fiet, non fiet.
Iudicatis bene, Mutaretis non bene. Tunc
æto in his vniuerso simul conuentu, intulit hæc
Dunstanus & ait: Quid amplius vultis, fratres
mei? Diuina sententia definitum auditis nego-
um præfens.

Et hoc quidem modo, monasterio eliminato
planè Canonicis, pax concessa fuit, sed non multo
post filij eorum, vt amissam illam in parentibus
suis hæreditatem recuperarent, Bernelinus quæ-
dam admirandæ eloquentiæ virum, magno credito-
rum prætio, contra Dunstanum adduxerunt. Cuius
omnes Clericorum filij, armati rhetore illo, præ-
cipua victoriæ suæ spe, antiquæ calumniæ iugiter
pud Dunstanum promerent; vrgerentq; vt hæc
ablata restituerentur, vir sanctus: Nolitis, inquit,
calumniam istam, quam mouetis, diuino ore
definitam: & ego iam grandæuus, multisq; labo-
ribus exhaustus, quod reliquum est vitæ, in pace
gere cupio. Hactenus, pro virium mearum labo-
rate, laboranti ecclesiæ opem tulit: modo totum
boris impatiens, Domino Deo causam Ecclesiæ
contra insurgentes hostes, tuendam committit. Dicit
& ecce solarium, in quo consistebant, euertitur:
cidit, omnesq; pariter præcipitados, in suo calu-
modicum læsit. Vbi verò Dunstanus cū suis con-
bat, nulla ruina domus, nullus casus emeruit.

modo omnis calumnia clericorum sopita & in sanctorum monachorum conuersatio adeo stabilita est; vt alijs, eadem vitæ ignominia notatis clericis, de suis ecclesijs eiectis, monachi, in eorum locum substituti sint: adeo vt, aucta per Angliam regione, quadraginta & octo monasteria instituta sint.

Inter hæc, sopito negotio, quod Edgarum regem adematemorabatur, Dunstanus, cunctis gaudentibus & exultantibus, regni coronam illi impo-
nendo. Ipso autem, à biennio, quo hæc facta sunt, impetu a morte præuento, Eduardo filio suo, totum regnum, hæreditario iure reliquit. Illo verò post quatuor annos, per fraudem nouerca suæ, interfecit Ethelredus filius illius malæ mulieris, matris inimica magis, quàm patris suis solertia prædixit regnũ substitutus est. Cuius prouectio, quantum animo Dunstani minimè sederet, ius tamen ei compleuit. Attamen regali solio potitũ, quo quodam verborum tonitruo, quia per sanctorum fratris sui, regnũ obtineret, increpauit: & prophetico spiritu, totam illam terram, per pluri-
mũ annorum, depopulandam prædixit. Quæ licet se-
nate euentura negarit, euentura tamen esse, ni-
hiliteraci prophetia, teste calamitate præsentis, as-
seruit. Accelerabit, cum sibi placuerit, omnipotens
quam subsecuturam promissit liberationem,
sacri varis sui merita & intercessionem.

Vir sanctus, vt nunquam ferè, in vita, con-
solatione & admirandis visionibus & An-
geli etiam colloquio destitutus fuit: ita affli-
ctus pene demonum insultus sustinuit. Et quan-
do sepe sese ab eo victum confusumq; meminif-
ticus, ab eius tamen infestatione cohiberi

48. Monaste-
ria sub Dun-
stano insti-
tuta.

Vir Sanctus,
per omnem
vitam, & dæ-
monum insi-
dias, & cele-
stes consola-
tiones exper-
tus est.

non potuit. Nam suarum artium versutijis confusus, hoc vnum moliebatur assidue, vt saltem puritatem mentis obnubilaret: & efficaciam precum eius infringeret. Itaq; die quodam in vrh efige hirspidus, orantem aggreditur, & hiante rictu, indurgens, horrore sui, ab oratione deterrere nititur. At ille, zelo diuino correptus, arreptum baculum, quod manu ferre solebat, in hostem vibrat, eumq; caedendo tamdiu persequitur, donec idem baculus, in tres partes comminutus, confringeretur. Inde verò alium sibi scipionem confecit, in cuius summitate argento egregie decorata, dentem Beati Andree Apostoli, quæ singulari honore, in omni seculi per vita coluit, inclusit. Et quidem in ijs sanctissimi Apostoli reliquijs, tantum, contra malignorum spirituum incursum, munimen sensit, vt denique congressum formidarent, oblatamq; vltro pugnare detrectarent.

Nota vim re-
liquiarum.

Itaque deuexa hoc modo atate, post plurima dæmonum certamina, Christi auspicio, foelicitate superata, post multa, ab inimicis, propter pietatis studium, intentata pericula, post præclara sanctitatis suæ testata miracula, diuinitus, de obitu suo præmonitus, suauiter ex hac vita excelsis & angelicis eum choris ducentibus ad Christum migravit.

Fœlicissimè
migrat ad
Christum.

Postquam verò vinculis mortalitatis solutus est, miracula, quæ in vita patrare cœperat, maiorem longè lateque de se splendorem decurrunt: quin & nouis ad eò coruscant, vt apertè quæ sanctitatis meritique apud Deum esset, luculentè rfidiana clariùs, testarentur. Cæci tres, non finitima astantium admiratione, lumen ad eum obtinuerunt, adepti sunt. Paralyticus quidam, præter ob-

Miracula
post obitū
eius.

...tatis & diuitiarum gloriam, presbyterij etiam
 more clarus, hortantibus amicis, vili turbę admi-
 nis, confestim sanitatem consecutus est. Sed is i-
 cum instructo amicis & vicinis conuiuio, vt
 nis salui congratularentur, inter epulas illi Deū
 ararent; quod potentes non abijceret, sed inter
 nes & pauperes ipsis quoq; gratificaretur; presby-
 ter, superbię spiritu tumidus, negauit se instar, in-
 a Dunstano curatum: quin inquit etiam, sine
 nstano, mihi salus restituta fuisset. Vix ea verba
 ler compleuerat, cum ecce pristinus morbus re-
 & acerrima vi animam infelicem, ab ingrato
 nato extorquet. Ea res effecit, vt metus & re-
 nentia erga beati viri sacras reliquias excresce-
 multi que ex longinquis locis eo confluerent,
 vt morbis liberarentur, tum vt eius intercessi-
 ueniam obtinerent peccatorum. Plurima in-
 ter, diuina virtute, edidit miracula, quę nos, ne
 a prolixitate lectorem oneremus, prętermit-
 tio, fecerit.

VITA S. PETRI DE MORONO, QVI
in machoreta, summus Pontifex creatus, dictus est
Celestinus quintus. ex ea, quę est per Reuerendissi-
mo D. Petrum de Alliaco, Cardinalem Camera-
ryensem scripta. Claruit Anno Domini 1294.

...etrus vir eximia virtute, in Aprutijs, in parti-
 bus Italię natus, spiritu quàm carne, & animo
 quam origine nobilior, patrem habuit Ange-
 qui ex Maria, coniuge sua, instar patriarchę
 filijs duodecim à Deo ditatus, parem cum
 Patriarcha Deo seruitutem exhibere stu-
 Vacebat sedulò pietatis operibus &
 Vv + quan-

19. Maij.
 Parentes
 eius.